

Twee procestechnologen-in-opleiding bepalen de soortelijke massa van een vloeistofmonster.

Winstdeling voor tweedejaars leerlingen

Gevleugeld woord 'com

Op 20 maart hield het Corus Training Centre (CTC) een Open Dag, die als doel had jongeren te interesseren voor de vele carrièremogelijkheden die de modernste staalfabriek ter wereld biedt. De installaties zijn dermate complex, dat goed opgeleide medewerkers zeer in trek zijn. Op bijna alle plaatsen waar leerlingen, werknemers of andere rondleiders aan het woord kwamen, viel het woord 'competentiegericht opleiden', dus leren in en voor de praktijk, waarbij de theorie deels middels simulaties bijgebracht wordt.

De ontvangst van de vele honderden belangstellenden was al geheel in stijl. Op de startplaats van de terreinexcursies en de CTC-rondleidingen werden de jongeren onthaald op een kennismakingspakket, aansprekende filmbeelden, uiteraard een drankje en als aandenken een fraaie Corustas. De informatiestand had als thema 'Kijk, nou wordt het leuk'. De oplettende luisteraar miste de mededeling van een winstdeling voor leerlingen vanaf het tweede jaar niet: die viel in 2007 zowaar op 18,5% uit, dus ongeveer twee maandlonen. Het rondje door het Corus Training Centre met de vele praktijkopstellingen voor vakgebieden als werktuigbouw, procestechniek, elektrotechniek, begon met 'de Luxemburgtocht'. Tent en kano met bijbehorende filmbeelden onthulden wat de eerstejaars leerlingen te wachten staat: vijf dagen teambuilding, waarin je op elkaar aangewezen bent.

COMPETENTIEGERICHT

Tien meter verderop viel de term nogmaals, in dit geval door Ton den Blanken. "De opleiding voor Allround Operator is hier competentiegericht, niet meer klassikaal maar met werkopdrachten. De praktijk staat centraal en de theorie is ondersteunend. Iedereen krijgt een leerarrangement voor steeds vijf weken en we werken in groepjes. Na 5 weken volgt een theorietoets en na 2 leerarrangementen en dus 2 theorietoetsen volgt een proeve van bekwaamheid. Je hebt twintig weken school (fase 1), dan dertig weken stage in 2 ploegendienst (fase 2) en aansluitend 20 weken stage in de 5 ploegendienst op je toekomstige werkplek (fase 3). Tijdens de stages kom je voor de theorie component terug naar het Corus Training Centre.

GELOOF IN EIGEN KUNNEN

Vanaf het vmbo komen de leerlingen binnen, waarna getoetst wordt of wiskunde en

natuurkunde voldoende zijn. De competentie 'omgaan met veranderingen' wordt meteen al op de proef gesteld: ze zijn gewend klassikaal les te krijgen en daarna proefwerkvragen te beantwoorden, voor sommigen is het een hele omschakeling naar competentiegericht leren. Na ongeveer 20 weken moet het omgekeerde het geval zijn van wat ze gewend waren: ze moeten zelf de vragen stellen, want dan krijg je ofwel het goede antwoord of je leert dat je op de goede weg bent. En wáár ze vastlopen, er is altijd iets wat je wél snapt. Dan geef je niet klassikaal wiskunde, maar behandel je een thema. Leerlingen moeten pompen kunnen herkennen en hun toepassing kunnen benoemen, dus of ze voor voedingsmiddelen zijn, of voor lucht of voor vloeistof. Zelf heeft rondleider Dennis van der Helm de dag na deze activiteiten ook een proeve van bekwaamheid, maar hij maakt zich daar niet druk om "want je moet wel een beetje geloof erin hebben."

Ton den Blanken licht het concept 'competentiegericht opleiden' toe.

petentiegericht'

LEERWERKOPDRACHTEN EN SIMULATIES

Ook bij de elektrotechnische opleiding, waarvoor je 40 weken bij CTC onder de pannen bent, is 'competentiegericht' volgens de rondleider aldaar, Martin Houtenbos, "het toverwoord, om in drie jaar tot niveau 4 te komen. Je moet zoveel mogelijk zelf willen en kunnen bedenken. En dat steeds weer voor de volgende leerwerkopdracht toepassen. Eerst maak je een elektrisch systeem op een houten bord, en later moet je zelf een oven kunnen aansluiten. We doen veel met behulp van simuleren, want je kan niet even een installatie stilleggen om daarop te oefenen. Na het tweede jaar kom je in vaste dienst van Corus..." waarbij hij door een verbaasd meisje in de rede wordt gevallen "na twee jaar al???" "Ja, want ze willen je hebben. Met een Corussalaris. Je bezoekt dan nog één dag het CTC en na het vierde jaar doe je weer een proeve van bekwaamheid op een hoger niveau, dus mensen aansturen en dergelijke. Als je hoger wil: dat kan! Dan ga je naar het hbo, als de afdeling je ondersteunt. Dan zit je op zo'n niveau, dat je installaties gaat bedenken: hoe kan het groter beter goedkoper, dan zit je in het beheer. Maar je moet er wat mee hebben, je moet erin willen

werken en het interessant vinden. Ze willen alleen mensen van minimaal niveau 4 hebben bij Corus momenteel, want de installaties zijn zó complex." Vervolgens komt een jonge elektrotechnicus-in-opleiding aan het woord, en ook hij kan het toverwoord niet vermijden. "Het is heel informatief want het is competentiegericht, je gaat zelf dingen opzoeken, dat maakt het wel leuk. Deze afstandbediening van de aandrijving van de lopende band, met toeter, lamp en tijdsvertraging, heb ik zelf gemaakt. Dezelfde afstandbediening moet werken op degene die mijn klasgenoten gemaakt hebben, dus we moeten ook samenwerken, en vragen steeds 'hoe zit jóúw ding in mekaar.'" Met gepaste trots verklaart Houtenbos "Deze klas is in augustus 2007 begonnen, en kunnen dit al maken. Met tekeningen en schema's erbij!" Vervolgens brengt Dennis van der Helm zijn groepje naar de Werkplaats, waar de leerlingen de gelegenheid te baat hebben genomen een fitnesssapparaat te maken. "Dat vinden we hier prima, want dan krijg je vast een idee van de toepassing, wat je kan doen met de dingen die je hier leert."

EXCURSIES NAAR DE WERKPLAATSEN

Vijf excursies waren georganiseerd op het

immense Corus-terrein, naar de Warmbandwalserij en naar de HTD Onderhouds-afdeling, waar materiaal gereviseerd wordt. Enige consternatie ontstond, toen een argeloze eindredacteur van een hier niet te noemen oppervlaktebehandelingsvakblad een alarm liet afgaan door te proberen een gezekerde deur te openen. Niet minder dan drie rondleiders snelden toe onder achterlating van hun groepjes, teneinde het euvel te verhelpen.

De staalfabriek kan meer dan 50 chemische kwaliteiten staal gieten, voor zo'n 200 commerciële producten, want het afkoelproces is ook heel belangrijk voor de eigenschappen. Warmbandwalserij 2 wordt op afstand bestuurd door zeven operators. "Ze zitten heel comfortabel in hun stuurhuis, we zoeken er trouwens procesoperators voor," zo onderstreepte de rondleider ter plaatse het belang van deze Open Dag. "Een minuut storing kost vijfduizend euro. En u ziet hier maar de helft van de installatie, de andere helft zit onder de grond," zo wist hij zijn publiek tijdens de minutenlange rondgang langs de machine te verbazen. De term 'competentiegericht' was halverwege de 1.400 meter lange hal nog niet gevallen, hetgeen inmiddels een opvallend gegeven was. "De CTC-leerling betaalt >

Dennis van der Helm is niet bang voor zijn Proeve van Bekwaamheid, "want je moet wel een beetje geloof erin hebben."

> geen boekengeld en schoolgeld, en verdient 400 à 500 euro netto per maand. Als je slaagt, heb je een baangarantie. Maar je bent niet verplicht bij Corus te werken, je kan altijd nog ergens anders naartoe als je wilt. Vanaf het tweede jaar deel je mee in de winstuitkering, vandaag werd bekend dat die netto 18,5% is. Leuker kunnen we het niet maken, ik zou bijna zelf weer naar school willen," zo gaf hij de hedendaagse arbeidsverhoudingen weer. "De competentiegerichte leergang is hier de wijze van leren: leer zoveel mogelijk in praktijk. Als je het zít gebeuren, leer je veel meer dan wanneer je het uit een boekje zit te lezen. En we laten de mensen zoveel mogelijk samenwerken."

**ONDERHOUD EN
OPPERVLAKTECHNIEK**

De excursie naar de Technische Dienst, die het hijsmaterieel, rollend materieel en tal van componenten reviseert door onder meer oplossen, was voor de oppervlakte-technisch geïnteresseerde het hoogtepunt van de Open Dag. De bankwerkers vertrokken juist huiswaarts tijdens aankomst van de excursiegroep, hetgeen bij een rondleider de al dan niet bewuste toespeling op de financiële wereld opriep: "dat zijn de bankwerkers, de snelle jongens". Bij de Technische Dienst werken meer dan driehonderd mensen, waaronder ovenbouwers, werktuigkundigen, elektriciëns, constructiewerkers, verspaners, machinebankwerkers, en keurders. Op drie plaatsen in de enorme hal staat een handstraalcabine, en het opwer-

ken van walsrollen gebeurt met het oplassen van een slijtvaste legering. De meeste reparaties zijn nodig vanwege slijtage, botsingen, overstromingen of een 'doorbraak': zo was er onlangs een panwagen met vloeibaar ruwijzer lek gegaan. De spectaculaire gevolgen, waaronder twee delen van een wagononderstel dat door het vloeibare ruwijzer doormidden gesneden was, liggen reddeloos verloren op hun recyclage te wachten. Anderzijds worden oudgedienden nog volop in bedrijf gehouden, zoals de locomotieven Bello en Bonne, hoewel voor de stoomketel zelf ambachtelijke ondersteuning in het oosten van Duitsland gezocht moest worden, "want die handigheid

hebben we hier in Nederland niet meer. Hoe langer alles werkt, hoe beter voor het bedrijf en de eindejaarsuitkering," aldus de volgende rondleider. Ook de motoren worden overigens extern gereviseerd. Het stoomloc wordt voor september rijklaar gemaakt, in verband met het negentigjarige jubileum van Corus.

TEKENINGLEZEN

Werken volgens tekening is een belangrijke vaardigheid. Dat is ook een belangrijk onderdeel van de opleiding: tekeninglezen, niet improviseren. Vijf jaar later weet de medewerker anders niet wat destijds uitgevoerd is. Het werken met tekeningen wordt soms érg letterlijk in de praktijk gebracht, getuige de krijtafbeelding van een schapenkop op een onderdeel dat zich hiervoor dankzij zijn contouren inderdaad erg goed leende. In speciale gevallen wordt ook voor externen gewerkt: de periscopen en snorkels van onderzeeërs worden hier ook gericht. "Als je hier werkt is het ondoenlijk om alles te weten, maar alles is voorzien van een installatiecode op de tekening." Als enige wist deze rondleider zijn groepje rond te leiden zonder de term 'competentiegericht opleiden' te laten vallen. Anderzijds was zijn afdeling bij uitstek de plaats waar dit vanzelfsprekend was en overduidelijk volop toegepast werd.

Meer informatie:

www.Corusgroup.com
www.Staalgo.nl

Martin Houtenbos zet het carrièreschema uiteen.

